

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (45)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вищівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 7 від 14 лютого 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкар С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(45) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 168с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни.....	6
<u>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБУ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО</u>	

ФАХІВЦЯ

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ Сучасна модель практичної підготовки майбутніх педагогів у коледжі.	10
БУЛЕЙКО ОЛЬГА, КАРЛОВА ОЛЕНА, Підготовка практикоорієнтованого фахового молодшого бакалавра в ВСП Вінницькому фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну КНУБА.	14
МАЙДАНИК ОЛЕНА, МАРІЯ СЕНИШИНА, Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до громадянського виховання молодших школярів.	18
МІЛЩУК СВІТЛАНА, Використання технології вебквестів під час організації літньої педагогічної практики здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (з досвіду роботи)..	22
ЯКОВЛІВА ОЛЕНА, Процес спілкування як умова розвитку комунікативних умінь майбутніх учителів.....	27
ГУМЕНЮК ОКСАНА, Компетентнісна освіта - як основа професійно-особистісного розвитку майбутнього фахівця (з досвіду роботи)	29
ХАНІКОВА ІРИНА, СТЕЦЮК ІРИНА, Співпраця закладів педагогічної освіти з громадськими організаціями як засіб організації педагогічної практики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	31
ГАЛАН ОЛЬГА, ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Дизайн-мислення в освітній діяльності.....	33
ДЕМКОВА ВІТА, Моделювання фізичних процесів у дослідницькій діяльності студентів.....	35
ЖУПАНОВА НАТАЛІЯ, Застосування моделювання на урок зарубіжної літератури.....	38
КОВАЛЬЧУК ІРИНА, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування лідерських якостей у майбутніх фахівців як ключ до успіху в сучасному світі.	40
КОРНЕЛЮК ВІКТОР, Моделювання оцінювання взаємодії в освітньому процесі.	43
СОРОЧАН МАРИНА, Використання моделювання у процесі практичної підготовки як засобу професійно-особистісного розвитку здобувачів освіти в реаліях сьогодення.	45
ТЕРЕПА АЛЛА, Математичне моделювання як прийом формування математичної компетентності в майбутніх учителів початкової школи в педагогічних коледжах.	49
ВОЙТЕНКО ГАЛИНА, КУЗЕМА ГАННА, Вплив освітньої інноватики на креативний розвиток професійних здібностей майбутніх вчителів.	54
КРАМСЬКА ЗОЯ, КРУГЛИК МАРИНА, Проектування освітнього простору закладу дошкільної освіти як умова розвитку дитини.	57
ПАЩЕНКО МАЯ, КОВАЛЕНКО КАТЕРИНА, Реалізація моделі освітнього простору шляхом впровадження у практику технології педагогічного проектування у закладах дошкільної освіти...	59
СИНЕГУБ ЯРОСЛАВА, ГОРДІЙЧУК МАР'ЯНА, Моделювання освітнього середовища закладів вищої освіти.	61
ДЕНИСЮК ТЕТЯНА, ГОРОБЧУК КАТЕРИНА, Екологічний підхід до проблеми створення моделі освітньої системи в Україні.	63
ТРОЯН НАТАЛІЯ, ДІДЕНКО АНАСТАСІЯ, Дистанційне проведення педагогічної практики: важливі акценти впровадження (з досвіду роботи).....	65

МУЗИЧНИЙ СВІТ У НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЛЮБЧИК КАТЕРИНА, Світова прем'єра хорового циклу «Псалми Давидові» Р. Толмачова за поезією Т.Г. Шевченка.	67
СТЕПОВА АЛЛА, Музично-педагогічна діяльність українських композиторів XIX - початку XX століть.....	70
КАСЬКО ТЕТЯНА, СТОРОЖУК НАТАЛІЯ, Специфіка викладання хорового диригування в умовах дистанційного навчання для майбутніх вчителів музичного мистецтва.	75

ІСКРА СВІТЛАНА, ГАВРІЛОВА СОФІЯ , Організація роботи з вокальним ансамблем: теоретичні та практичні аспекти.	78
МАЗУР АЛЬБІНА , Формування музично-естетичного смаку студентів на занятті з постановки голосу.	81
ІСКРА СВІТЛАНА, КИРИЛЮК ДМИТРО , Вокально-хорове виховання як основа формування співацьких навичок школярів.	84
ЧОРНА НАТАЛЯ, ХОЛОДЮК МАРІЯ , Театралізована діяльність на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: види та форми.	88
БОГОЦЬКА ВАЛЕНТИНА, СЕГЕДА МИКОЛА , Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.	93
ТОМЧУК АННА, МЕЛЬНИК ГАЛИНА , Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі на уроках музичного мистецтва.	97

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ

МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

СКРИПНИК НАДІЯ, ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ, ТКАЧУК АНАСТАСІЯ , Формування риторичної компетентності здобувачів освіти у процесі навчання.	101
МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, ГОЛОВАНЮК ВАЛЕНТИНА , Біблійні алюзії в контексті літератури постмодернізму (на прикладі роману «Історія світу в 10,5 розділах» Джуліана Барнса).	107
ІСКРА СВІТЛАНА, СТАВНІЙЧУК МАЙЯ , Український пісенний фольклор як складова репертуару дитячих вокальних ансамблів.	113
ВАЦАК КРІСТІНА , Концепти дитинства у творчості М. Вінграновського.	117
ЦІСАР ІРИНА, КСЕНЧИНА ОЛЕСЯ , Використання українського фольклору в мовленнєвому розвитку старших дошкільників.	120
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА , Впровадження STEM-освіти на заняттях з української мови та літератури.	123
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, ВОНСОВИЧ ОЛЕНА , Неокласичні традиції у творчості Максима Рильського.	126

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

ПЕТРЮК ВАЛЕНТИНА , Використання в організації роботи творів В.О.Сухомлинського як засобу морального виховання дітей дошкільного віку.	129
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БАКУНЧИК ЯНА , Основні аспекти формування грамотності та розвитку мовлення здобувачів початкової освіти у процесі вивчення української мови.	132
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПАРУБОЧА МАРІЯ , Фундаментальність проблеми формування орфографічних умінь здобувачів початкової освіти у сучасному освітньому просторі.	137
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, МАРУЩАК ВІКТОРІЯ , Втілення інноваційних технологій на уроках в початковій школі як запорука ефективної спільної навчальної діяльності педагога та здобувачів початкової освіти.	140
ОСАДЧА ЛЮДМИЛА , Рівень хореографічної підготовленості старшокласниць на уроках фізичної культури за варіативним модулем «Хореографія».	146
ЦІСАР ІРИНА, БЛУДЧА АНАСТАСІЯ , Роль пісочної терапії у формуванні зв'язного мовлення дошкільнят.	148
ІННА БАРЩЕВСЬКА , Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера та СДУГ.	151
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА, ЯКОВЛІВА ОЛЕНА , Проблема булінгу у шкільному середовищі.	155
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА , Інноваційні технології в роботі з дітьми ООП.	157
ЯКОВЕЦЬ НАТАЛІЯ , Літературний проект як ефективний формат освітньої діяльності в ЗДО, засіб розвитку національно-патріотичних почуттів дошкільників та формування інтересу до сучасної книги (зі збірника проектів за творами сучасних українських авторів).	160

ВІДОМІ ІМЕНА

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО , Бертольт Брехт: теорія «Епічного театру». Зміст явищ.	162
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ , Наш останній король – Stanislaw August Poniatowski.	165

СЛОВО РЕДАКТОРА

Два роки Україна бореться проти агресії росії, два роки як життя народу поділилося на: до і після. Змінилося все: побут, цінності і навіть окремі професії. Єдине залишається непохитним – любов до Батьківщини та бажання бути вільними!

Попри важкі, нестабільні часи українська молодь вірить у власні сили та прагне справедливості. Велика кількість здобувачів освіти всієї України подалися до лав ЗСУ та боряться за незалежність й суверенітет держави. І це свідомий вибір. Вибір, який заслуговує на повагу та за який не соромно!

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж теж має своїх героїв. Це «вчорашні» студенти, які без вагань стали на наш захист. Ми стараємося підтримати та допомогти тим, які невтомно виборює кожен клаптик рідної землі.

З перших днів повномасштабного вторгнення студенти та працівники коледжу активно долучилися до волонтерської діяльності. Виготовлення окопних свічок та оберегів для захисників, пошиття балаклав, плетіння маскувальних сіток, донорство, приготування та доставка їжі, допомога біженцям, формування індивідуальних аптечок, участь у благодійних концертах та футбольних матчах – усе це види волонтерської допомоги, яку надавали та продовжують надавати наші студенти й працівники. Ми проводимо благодійні ярмарки, беремо участь у всеукраїнських акціях на підтримку ЗСУ і

військовослужбовців, які проходять лікування та курси реабілітації.

За ініціативи наших викладачів зібрані кошти та придбані автівки для підрозділів, в яких служать наші випускники, і на даний час перебувають на передовій.

Дуже боляче згадувати про втрати. Ми із сумом вшановуємо пам'ять тих, хто нажаль, віддав своє життя за майбутнє. Задля виховання патріотизму молодого покоління, з метою загострення уваги до сучасних проблем і цінностей у коледжі щоранку звучить хвилина мовчання в пам'ять загиблим воїнам та всім жертвам цієї кровавої війни, проводяться виховні заходи та години спілкування.

Ми відкрили Стіну пам'яті загиблих студентів і випускників коледжу аби ніхто і ніколи не викреслив із своєї пам'яті воїнів, які захищали нас, нашу землю, нашу країну від ворога.

Ми також беремо участь у благодійних акціях, які допоможуть нашим студентам обрати для себе правильну позицію та зрозуміти головне – Україна наше все!

І після темряви обов'язково прийде світло, й добро переможе зло. Ми свято віримо у Збройні Сили України і боремося до кінця. Ми продовжуємо писати, творити, досліджувати та навчати.... Правда на нашому боці, тому задля майбутнього покоління ми зобов'язані вистояти, і на своєму освітньому фронті зробити все можливе задля ПЕРЕМОГИ!!!

5. Лютенко М. Г. Практичне використання мультимедійних технологій у початковій школі. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Педагогічні науки. 2018. № 4. С. 41-46.
6. Маршицька В. В. Про використання мультимедійних технологій у процесі викладання навчальних дисциплін у ВНЗ. 2015. 34 с.

*Стаття надійшла до редакції
20 грудня 2023*

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

УДК 373.5.016:17]:004.032.6

МЕЛЬНИК ГАЛИНА

викладач факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

ТОМЧУК АННА

здобувачка освіти факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Анотація. *Стаття присвячена проблемі застосування на уроках музичного мистецтва в школі мультимедійних засобів навчання, розглянуто суть та основні напрямки використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі.*

Ключові слова: *мультимедіа, педагогічна технологія, інформаційно-комп'ютерні технології (ІКТ), мультимедійна технологія, інтерактивне навчання, музичне мистецтво.*

Постановка проблеми. Сучасний світ неможливо уявити без комп'ютерних технологій, які суттєво впливають на економічний і соціальний розвиток. Глобальне впровадження комп'ютерних технологій у всі сфери діяльності, формування нових комунікацій і високоавтоматизованого інформаційного середовища стало не тільки початком перетворення традиційної системи освіти, а й першим кроком до формування інформаційного суспільства. У цих умовах еволюційних змін вимагає й система навчання. Нині якісне викладання дисциплін не може здійснюватися без використання засобів і можливостей, які надають комп'ютерні технології та Інтернет.

Застарілі методи і засоби навчання не відповідають сучасним вимогам уроку та не враховують стрімких змін у науково-технічному прогресі. Це спонукає педагогів до необхідності впровадження інноваційних навчальних методів та використання

комп'ютерних технологій у навчальному процесі. Не виняток становить і урок музичного мистецтва в школі, де використання мультимедіа, по-перше, є ефективним засобом навчання музики, що дозволяє інтенсифікувати освітній процес, по-друге, є засобом психолого-педагогічного впливу на особистість учня в умовах новітніх інформаційних технологій навчання, по-третє, як засіб розвитку творчих здібностей та розвитку образного мислення школярів.

Особливо ця проблема актуальна і при формуванні професійних навичок вчителя музичного мистецтва, оскільки окрім володіння музичними здібностями, грою на музичних інструментах, вокальними даними, педагогічною майстерністю, любов'ю до музики, для досягнення навчальних цілей необхідне вміння володіння сучасними комп'ютерними технологіями, що дає змогу для ефективного використання наочних матеріалів за допомогою мультимедійних

засобів, інтерактивних технологій на уроці музичного мистецтва. Застосування інноваційних методів навчання за допомогою мультимедіа та адаптація комп'ютерних технологій до цієї навчальної дисципліни стають необхідними для відповідності сучасним вимогам освіти. Таким чином, однією з актуальних проблем музичної освіти є розробка та впровадження комп'ютерних (мультимедійних) програм та технологій, які забезпечують ефективну динамічність опанування школярами шкільного курсу з музичного мистецтва, елементами якого є «слухання», «розуміння», «створювання», «виконання» музичних творів.

Аналіз наукових джерел. Нині проводиться велика кількість експериментальних досліджень, які спрямовані на пошук оптимальних умов використання інформаційних технологій у навчальному процесі (С. Андреев, Д. Богданова, О. Крюкова тощо). Найбільший інтерес викликає дослідження теоретичних і практичних основ комп'ютерно-розвиваючого навчання – В. Антипової, Г. Бокаєвої, О. Горбуненко, О. Гребенюка, Н. Сергеева, Л. Сухорукової тощо. Науковці (В. Янкул, В. Штепа, М. Фіцула, О. Ростовський) вказують, що спеціальні технічні засоби навчання (мультимедіа) – необхідний чинник засвоєння знань. Науковці В. Янкул, М. Фіцула зазначають, що «без впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес уроку музики якісних показників у навчанні сьогодні неможливо досягти» [8]. Науковці зазначають, що важливим аспектом використання мультимедіа є, насамперед, поєднання в одному програмовому продукті різноманітних видів інформації – як традиційних (текст, таблиці, ілюстрації тощо), так і оригінальних (мова, музика, фрагменти відеострічок, телекадри, анімація). У науковій літературі (О. Балабан, Н. Беявіна, Н. Ветлугіна, О. Гуминська, Ю. Поплавська, О. Чайковська, В. Штепа, В. Янкул) розглядаються можливості впровадження

мультимедійних програмно-педагогічних систем у навчальний процес тільки з позиції формування музичних знань у старших вікових групах учнів, адже ще не достатньо теоретично обґрунтована методика використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва, немає відповідних державних програм для закладів загальної середньої освіти.

Мета статті – розкрити сутність поняття «мультимедійна технологія» (ММТ) і можливості використання різноманітних інформаційно-комунікаційних технологій на уроках музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Події минулих років – епідемія коронавірусу, військове вторгнення сусідньої держави-агресора – поставили нові великі виклики не тільки перед суспільним життям нашої країни і її громадян, а й перед всією системою освіти України. А саме: увагу педагогів привернули мультимедійні технології, які дають змогу за допомогою комп'ютера інтегрувати, обробляти й водночас відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби і способи обміну інформацією. Мультимедіа технології (ММТ) – інтерактивні технології, що забезпечують роботу з нерухомими зображеннями, відеозображенням, анімацією, текстом та звуковим рядом. Використання засобів ММТ дозволяє підвищити інтенсивність і ефективність процесу навчання; створює умови для самоосвіти та дистанційної освіти, тим самим дозволяючи здійснювати перехід до безперервної освіти; у поєднанні з телекомунікаційними технологіями розв'язує проблему доступу до нових джерел різноманітної за змістом і формою представлення інформації.

Мультимедіа (англ. multimedia, від лат. multum – багато та англ. medium – засіб, спосіб) – інформаційна технологія, яка поєднує в одному програмному продукті різноманітні види інформації: тексти, ілюстрації, аудіо- і відеоінформацію тощо). Завдяки новому рівню інтерактивного спілкування ця технологія сприяє поліпшенню умов навчання.

Використання мультимедійних технологій дає змогу заощаджувати час, підвищує дієвість навчальних матеріалів. Мультимедійна інформація виділяється чіткістю, лаконічністю, доступністю. У процесі роботи з нею учні освіти вчаться аналізувати, висловлювати власну думку, вдосконалюють уміння працювати з інформацією і використовувати інформаційно-телекомунікаційні технології. Якщо застосування мультимедійних технологій добре продумане, заняття буде образним, наочним, цікавим, життєвим, допоможе розвивати уміння працювати в парах і групах.

За співвідношенням параметрів доступності, гнучкості та ефективної дії найперспективнішими для використання у навчальному процесі є мультимедійні засоби навчання (МЗН). Їх впровадження у навчальний процес підготовки майбутніх кваліфікованих вчителів музичного мистецтва сприяє значному поліпшенню засвоєння учнями навчального матеріалу з музики, а також розвитку їхньої інформаційно-технологічної культури.

Дослідження феномену «мультимедія» в освіті багатоаспектні: мультимедія як засіб підвищення ефективності навчання, застосування засобів мультимедія в процесі навчання спеціалістів, мультимедія як засіб навчання й інструмент, за допомогою якого розробляються педагогічні програмні засоби. Ціла низка педагогічних досліджень присвячена розробці методичних основ проектування, створення та використання мультимедійних навчальних програм та мультимедійних навчальних комплексів.

Нові мультимедійні засоби, в яких використовується аудіо-візуальний формат, надають такі можливості, які традиційні підручники надати не можуть.

Існують різні способи застосування засобів мультимедія в навчальному процесі, серед яких:

- використання електронних лекторів, тренажерів, підручників, енциклопедій;

- розробка ситуаційно-рольових та інтелектуальних ігор з використанням штучного інтелекту;

- моделювання процесів і явищ;

- забезпечення дистанційної форми навчання;

- проведення інтерактивних освітніх телеконференцій;

- побудова систем контролю й перевірки знань і умінь учнів (використання контролюючих програм-тестів);

- створення і підтримка сайтів навчальних закладів;

- створення презентацій навчального матеріалу;

- здійснення проєктивної і дослідницької діяльності здобувачів освіти тощо.

Мультимедійні засоби дозволяють задіяти майже всі органи чуття учнів, поєднуючи друкований текст, графічне зображення, рухоме відео, статичні фотографії та аудіозапис, створюючи «віртуальну реальність» справжнього спілкування. Доведено, що застосування мультимедійних матеріалів та комп'ютерних мереж скорочує час навчання майже втричі, а рівень запам'ятовування через одночасне використання зображень, звуку, тексту зростає на 30-40 відсотків.

Отже, унаочнення навчального матеріалу здійснюється апаратними основними і спеціальними пристроями, які бувають основними й спеціальними:

- до основних пристроїв відносять: комп'ютер, мультимедіамонітор, маніпулятори (миша, клавіатура, трекбол, графічний планшет, світлове перо, тачпад, сенсорний екран, pointing stick, ігрові маніпулятори – джойстик, геймпад). Зокрема, останнім часом особливої уваги заслуговує використання в практиці навчання графічних планшетів (дигитайзер) – пристрій для введення графічних зображень безпосередньо до комп'ютера за допомогою плоского ручного планшета й спеціального пера;

- до спеціальних засобів відносяться приводи CD-ROM, TVтюнери, графічні акселератори, звукові плати, акустичні

системи. Мультимедійна система включає комп'ютер, маніпулятори, що виводять інформацію на плазмовий телевізор (або екран), відеопроєктор, DVD, INTERNET тощо

Можливості розширення включають у себе можливість представлення навчального матеріалу через аудіо та відео, що раніше передавався в основному у формі лекцій від вчителя або з підручників. Це призводить до зміни в методах навчання, підвищує ефективність уроків, розширює використання візуальних засобів на уроках, сприяє встановленню зв'язків між різними предметами, сприяє швидкому сприйняттю інформації, розгляду значного обсягу матеріалу, узагальнює та систематизує знання учнів. Також відкривається можливість демонструвати практичне застосування вивченого матеріалу, стимулювати сприйняття інформації та підтримувати зацікавленість учнів у навчальному матеріалі, розвивати їхній пізнавальний інтерес. Проте слід підкреслити, що основною метою повинно залишатися привернення уваги учнів до музики – її змісту, краси та виразності.

Для візуалізації навчального матеріалу на уроках музичного мистецтва можна використовувати різноманітні електронні мультимедійні ресурси. Ураховуючи вікові особливості учнів та вимоги до використання технологій в школі, виділяються наступні види видань: мультимедійні навчальні програми, електронні навчальні посібники і електронні енциклопедії.

Навчальні програми можуть включати текстові пояснення у словесній і графічній формі, записи музичних творів у виконанні відомих музикантів та віртуальну клавіатуру, яка дозволяє учням відтворювати звук обраних інструментів. Ці програми сприяють ефективному засвоєнню шкільного курсу музичного мистецтва.

Електронні навчально-наочні посібники містять різноманітні візуальні матеріали,

представлені у формі мультимедіа. Їх використання ефективне для організації репродуктивної роботи учнів та для підтвердження або уточнення певних інформаційних даних або музичних творів.

Електронні енциклопедії містять основні відомості з різних галузей знань, систематизовані та доповнені аудіо- та відеоматеріалами, а також програмним забезпеченням для пошуку і вибору інформації. Вони можуть бути корисними для проведення дослідницької роботи молодших школярів.

Презентації власних уроків є одним з найпоширеніших засобів візуалізації навчального матеріалу за допомогою мультимедіа. Вони дозволяють створювати уроки з використанням різноманітних можливостей мультимедіа технологій, включаючи графіку, анімацію, відео та звук.

Важливо підкреслити, що використання мультимедійних видань для уроків музичного мистецтва може варіюватися залежно від потреб конкретного уроку, рівня володіння відповідними програмами та наявності сертифікованих програм у шкільній системі.

Висновки. Отже, проблема використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва потребує належного вирішення. Застосування мультимедіа сприяє всебічному й гармонійному розвитку учня, формуванню творчих здібностей, фантазії, художньої уяви, сприйняття, креативного мислення, загальних слухових навичок, внутрішнього слуху, сприяє ефективному засвоєнню знань з музичного мистецтва і є продуктивною, високоефективною педагогічною умовою естетичного становлення особистості. Важливо відзначити, що використання інформаційно-комунікативних технологій може значно підвищити якість навчання для вчителя, допомогти досягти поставлених цілей уроку та сприяти більш ефективному засвоєнню навчального матеріалу учнями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Андреев А. А. Комп'ютерні та телекомунікаційні технології в сфері освіти. Шкільні технології. 2007. № 3. С. 151-170.
2. Бужиков Р. П. Дидактичний потенціал Інтернет-технологій в сучасній системі освіти. Проблеми освіти: наук. збірник Ін-ту інновац. технологій і змісту освіти МОНМС України. Київ, 2011. Вип. 66. Ч. II. С. 40-45.
3. Заря Л.О. Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва. Наукові записки кафедри педагогіки. Вип. XXXIII. Харків, 2013. С.111-116.
4. Локарева Ю. Використання мультимедійних технологій у процесі музично-теоретичної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва. Наукові записки. Вип 125. URL <https://core.ac.uk/download/pdf/53035551.pdf>
5. Носенко Е.Л. Методичні прийоми забезпечення ефективності запам'ятовування інформації у дистанційному навчальному курсі. Дніпропетровськ: Вид-во ДНУ, 2003. 127 с.
6. Сільвейстр А.М. Комп'ютер як технічний засіб навчання в загальноосвітній середній школі. Вінниця. 2001. 145 с.
7. Ставицька І.В. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті URL <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1103>.
8. Фіцула М.М. Педагогіка. URL: http://pidruchniki.com/1841041334972/pedagogika/struktura_diyalnosti_vchitelya_navchalnomu_protsezi#956.

Стаття надійшла до редакції
14 лютого 2024

ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

УДК 808.5:337.042-047.22

СКРИПНИК НАДІЯ

кандидат філологічних наук, завідувачка кафедри української філології

ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ

кандидат філологічних наук,

завідувачка кафедри зарубіжної літератури та основ риторики

ТКАЧУК АНАСТАСІЯ

здобувачка освіти філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Анотація. У статті окреслено, що одним із пріоритетних завдань сучасних закладів освіти є формування риторичної компетентності здобувача освіти. На основі аналізу наукових праць з'ясовано особливості формування риторичної компетентності. Наголошено, що засвоєння теоретичного змісту основ риторичної компетентності має поєднуватися з практичним застосуванням вправ, завдань, методів, прийомів для оволодіння ораторською майстерністю. Зазначено, що формування риторичної компетентності має міждисциплінарний характер.

Ключові слова: здобувачі освіти, риторична компетентність, риторична діяльність, риторичні уміння, мовні, мовленнєві, риторичні засоби, риторичні вправи.

Актуальність. У контексті модернізації освіти, яка задекларована в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Державній національній програмі «Освіта» (Україна XXI століття), Національній доктрині розвитку освіти України в XXI столітті, Концепції мовної освіти України, Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти, Національній стратегії розвитку освіти в Україні особливої ваги